

Afrosuomalaiset Helsingissä kulttuuriympäristön tulkitsijoina ja muokkaajina.

Yhteistyö Helsingin kaupunginmuseo ja kulttuurikeskus Caisa.

Käyttötarkoitus

Kulttuurinen diversiteetti tuottaa uusia merkityksiä kulttuuriperintöön. Helsingin kaupunginmuseon käynnistämän kulttuuriympäristöohjelman yhtenä kärkenä on monikulttuurisuus. Tavoitteena on selvittää uusien helsinkiläisten suhdetta helsinkiläiseen kulttuuriympäristöön, herättää kiinnostusta ja innostusta oman asuinalueen ja laajemmin Helsingin aineellisen ja aineettoman kulttuuriperinnön käyttöön, hoitoon ja arvostukseen. Tärkeää on löytää uudenlaisia tapoja yhteistyölle moni-identiteettisissä yhteisöissä.

Kaupunginmuseo on yksi Helsingin kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan palveluista. Helsingin hallintosäännössä määritellään kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan tehtävää seuraavasti: *"Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta."* Samoin toimialan määrittelemät keskeiset arvot: osallisuus, yhdenvertaisuus ja vaikuttavuus, ohjaavat kaupunginmuseon toimintaa. Koko kaupunki on oppimisen, kulttuuristen kohtaamisten, yhteisen tekemisen ja kansalaistoiminnan paikka, mitä kaupunginmuseo edistää ja kehittää arkityössään, mutta myös erilaisin projektein. Kumppanina hankkeessa on samaan toimialaan kuuluva Kulttuurikeskus Caisa, jonka tehtävä on edistää taiteen ja kulttuurin keinoin Helsingin kehittymistä moni-muotoiseksi kaupungiksi.

Kaupunginmuseon ja kulttuurikeskus Caisan hanke Afrosuomalaiset Helsingissä käynnistää kulttuuriympäristön tarkastelun kulttuuriympäristöohjelman tavoitetta tukien. Hankkeeseen sisältyy työpajoja, joissa tallennetaan moni-identiteettisiä kokemuksia helsinkiläisyydestä sekä tallennetaan kuvia, tekstiä ja ääntä helsinkiläisille nyt ja tulevaisuudessa. Sarjakuvataiteilija Warda Ahmed osallistuu ympäristökokemuksen dokumentointiin. Lisäksi yhteistyössä kohderyhmän kanssa toteutetaan kävelykierroksia, joiden yhteydessä analysoidaan kulttuuriympäristön merkityksiä osallisille. Hankkeessa syntyvästä valokuva-aineistosta toteutetaan Virtuaaliset kotialbumit Flickr-näyttelynä.

Kulttuuriympäristöohjelman yksi tärkeä tavoite on kulttuuriympäristöstä huolehtimisen vakiinnuttaminen yhdessä kaupungin, asukkaiden, yritysten ja muiden yhteisöjen kanssa niin, että kulttuuriympäristöt nähdään koko kaupungin voimavarana. Afrosuomalaiset Helsingissä tuottaa kulttuuriympäristöohjelmaan uutta sisältöä ja mahdollisia uusia näkökulmia.

Avustuksen ensisijainen kohdennus:

Avustus kohdennetaan 2 projektikoordinaattorin palkkoihin, sarjakuvataiteilijan palkkioon, raportin laatimiseen ja julkaisemiseen sekä materiaalikuluihin.

- Suunniteltu alkamisajankohta: 1.5.2021
- Päätymisajankohta: 31.3.2022

Avustuksen käyttötarkoitus tiivistelmä:

Avustusta haetaan määräaikaisen projektitutkijan palkkaamiseksi, sarjakuvataiteilijan palkkioihin ja hankkeessa syntyviin materiaalikuluihin sekä raportin laatimiseen ja julkaisemiseen.

Hankkeen tavoitteet ja vaikutukset: Miten YK:n Agenda 2030 kestävän kehityksen tavoitteet huomioidaan toteutuksessa ja toimenpiteissä?

Hanke toteuttaa useita Museopoliittisen ohjelman ja YK:n Agenda 2030 kestävän kehityksen tavoitteita, kuten kulttuurin saavutettavuustavoitetta, asiakaslähtöisten palveluiden suunnittelun, kokeilun ja toteuttamisen tavoitetta samoin kuin yhteisöllisen toiminnan kehittämisen ja lisäämisen tavoitetta.

Samalla hanke liittyy suoraan Helsingin kaupunkistrategiaan, jonka lähtökohta on, että jokaisella helsinkiläisellä on oikeus kokea itsensä helsinkiläiseksi ja tehdä vaikuttavia tekoja yhteisönsä hyväksi. Helsingissä kiinnostava kaupunkitila luo edellytykset kohtaamisille sekä hyvinvoinnille. Osallisuus on Helsingin keskeinen strategien tavoite ja toimintatapa. Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa nostetaan esiin mm. omaleimaiset kaupunginosat, jotka ovat eläviä ja viihtyisiä, ja asukkaat tuntevat kaupunginosan omakseen.

Helsingin taide ja kulttuuri -visio 2030 tukeutuu vahvasti paitsi taiteen tekijöiden ja kokijoiden, myös erilaisten kaupunkiympäristöjen ja -tilojen tarjoamiin mahdollisuuksiin. Taide- ja kulttuurivisiossa nousevat esiin mm. seuraavat teemat, joista myös Afrosuomalaiset Helsingissä –hankkeen tavoitteet nousevat: *Helsinki on monikulttuurinen kaupunki. Helsinkiläiset luovat kaupungin kulttuurin. Jokainen helsinkiläinen luo kulttuuria ja on sen arvokas asiantuntija. Eri ikäiset, eri kieliset, erilaisista kulttuurisista, etnisistä, sosioekonomisista ja koulutustaustoista tulevat ja eri puolilla kaupunkia asuvat helsinkiläiset ja heidän tarinansa muodostavat kaupungin hengen. Kaupunkilaisten kulttuuriset verkostot ulottuvat kaikkialle maailmaan. Helsingin monet kulttuurit tarjoavat maaperän, johon jokainen helsinkiläinen voi juurtua ja kokea kaupungin kodikseen. Helsinki saa erilaiset ihmiset ja heidän kulttuurinsa kohtaamaan.*

Afrosuomalaiset Helsingissä toteuttaa kaupunginmuseon kulttuuriympäristöohjelmalle asetettuja tavoitteita monikulttuurisen Helsingin huomioon ottamisesta myös kulttuuriympäristötoiminnassa. Hanke nivoutuu suoraan Helsingin kaupunginmuseon 2020 käynnistämisen kulttuuriympäristöohjelman tavoitteisiin. Kulttuuriympäristöjen huomioon ottaminen vahvistaa paikkojen identiteettiä, juurruttaa asukkaita ja luo käyttäjille merkityksellisiä kokemuksia. Kulttuuriympäristöt ja laajemmin kulttuuriperintö ovat voimavarana kaupungin kehittämisessä.

Afrosuomalaiset Helsingissä kulttuuriympäristön tulkitsijoina ja muokkaajina –hankkeessa on tarkoitus kartoittaa monikulttuuristen toimijoiden kokemuksia suomalaisesta kulttuuriympäristöstä vuorovaikutteisten työpajojen kautta. Työpajojen avulla on mahdollista muodostaa viitteellinen käsitys siitä, miten jaettu kulttuuriympäristöön liittyvät arvot ovat, ja toisaalta miten yksilöllistä ja kulttuurisidonnaista kulttuuriympäristökokemus on.

Uutta hankkeessa on myös kiinteä yhteistyö sarjakuvataiteilijan ja kulttuurikeskuksen kanssa.

Hankkeen tuloksia hyödynnetään Helsingin kulttuuriympäristöohjelman laatimisessa. Kokoelmiin liitettävä aineisto tallentaa helsinkiläisestä kulttuuriperinnöstä kerrostuman, jota on aikaisemmin tallennettu vain hyvin vähän. Aineiston avaaminen avoimena datana Helsinginkuvia.fi-palvelussa tuo kulttuuriperinnön monimuotoisuuden uudella tavalla kaikenlaisten asiakkaiden ja yleisöjen ulottuville.

Hankkeen toteutus- ja toimenpiteet:

Hanke muodostuu seuraavasta toimenpidekokonaisuudesta:

- Aikuisille ja koululaisille suunnatut työpajat, joissa tallennetaan moni-identiteettisiä kokemuksia helsinkiläisyydestä sekä tallennetaan kuvia, tekstiä ja ääntä helsinkiläisille nyt ja tulevaisuudessa. Osallistujat valitsevat kokoelmiin liitettävän aineiston yhteistyössä museon tutkijoiden kanssa. Sarjakuvataiteilija Warda Ahmed osallistuu työpajoihin ja dokumentoi ympäristökokemusta.
- Kävelykierrokset joiden näkökulma on tutkia ja tallentaa osallistujien suhdetta kulttuuriympäristöön ja aineettomaan kulttuuriperintöön yhteistyössä kaupunginmuseon valokuvaajan kanssa. Projektikoordinaattorit vastaavat kävelykierrosten suunnittelusta, aktiivisesta vuorovaikutuksesta osallistujien kanssa sekä tulosten kirjaamisesta ja tallentamisesta.
- Osallistuminen taiteiden yöhön 2021 (Kannelmäki). Projektitutkija osallistuu yhdessä koordinaattorin kanssa museon valokuvaajan kanssa tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen.
- Loppuraportti yhteistyömallin toimivuudesta, jossa arvioidaan mm. toistettavuuden mahdollisuutta. Onnistuessaan mallia voidaan käyttää muiden ryhmien kanssa toteutettaville yhteistyöhankkeille, toistettavuuden arviointi.
- Hankkeessa syntyvästä valokuva-aineistosta toteutetaan Virtuaaliset kotialbumit Flickr-näyttely. Tavoite on, että osallistujat voivat helposti jakaa omia kokemuksiaan myös Helsingin ulkopuolella asuville viiteryhmilleen, mikä on tärkeä näkökulma, kun työskennellään muualta muuttaneiden kanssa.

Projektikoordinaattoreiden keskeinen tehtävä on työpajoihin osallistuvien rekrytointi Helsingin afrosuomalaisesta yhteisöstä. Tavoite on laaja kirjo eri-ikäisiä ja eritaustaisia ihmisiä eri puolilta kaupunkia. Koordinaattorit vastaavat työpajojen suunnittelusta ja organisoimisesta sekä työpajoissa syntyvien aineistojen analysoinnista ja tallentamisesta

yhteistyössä kulttuuriympäristöhankkeesta vastaavan tutkijan kanssa. He myös laativat loppuraportin ja osallistuvat tulosten työstämiseen osaksi kulttuuriympäristöohjelmaa.

Hankkeen kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Menot euroa		
2 x projektityöntekijän palkka à 2500 € kk x 6 kk kokopäivätyötä, yhteensä 12 kk + sivukulut peruspalkka X 1,38 = 3450€ / kk-	41 400	
Sarjakuvataiteilijan palkkio, alv 0 %	2 000	
Materiaalikulut	2000	
Graafinen suunnittelu ja verkkojulkaiseminen	1 000	
Hanke yhteensä	46 400	
Helsingin kaupungin osuus: Omarahoitusosuus projektihenkilöiden palkkaan <ul style="list-style-type: none"> • HKM 5 700 • Kulttuurikeskus Caisa 5 700 	11 400	
Museoviraston avustusosuus	35 000	